

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W JEDLICZU**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze na lata 2024-2028”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zmianami) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424), Rada Miejska w Jedliczu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze na lata 2024-2028”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Jedlicze

§ 3. Traci moc Uchwała Nr LII/364/2021 Rady Miejskiej w Jedliczu z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jedlicze na lata 2022-2024”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym

RADCA PRAWNY
Natalia Bielek

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. zmieniono ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dotychczasowa nazwa ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” została zmieniona na ustawę o „przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zastąpiono również definicję przemocy w rodzinie na definicję przemocy domowej. Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych/uwikłanych w problem przemocy domowej jak i osób stosujących przemoc. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424) to na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, między innymi poprzez opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Dokument będący załącznikiem do niniejszej uchwały jest efektem prac przedstawicieli gminnych jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka, jednocześnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszania jej negatywnych skutków. Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Jedlicze oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób uwikłanych w zjawisko przemocy. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

Wioletta Górfajska - Jerzyk

Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Jedliczu

OPINIA DO PROJEKTU UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz
Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028 dla Gminy Jedlicze

1. Projekt opracował/a:
Marlena Dubiel – specjalista pracy socjalnej

2. Opinia Kierownika Referatu/Kierownika lub Dyrektora Jednostki Organizacyjnej

Opinia pozytywna 05.06.2024r.

Z up. Burmistrza
Wioletta Godlewska - Jerzyk
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Jedliczu

3. Opinia Radcy Prawnego:

Pod względem formalno – prawnym nie budzi zastrzeżeń.

RADCA PRAWNY
Marlena Dubiel

4. Opinia Skarbnika Gminy:

5. Opinia Burmistrza Gminy:

decyzje podjęte

BURMISTRZ

Wojciech Tomkiewicz

6. Projekt złożony w BRM, data:

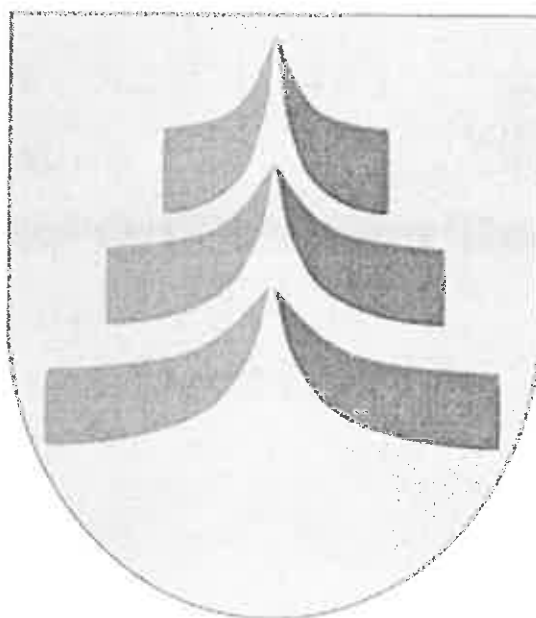
BRM RADY MIEJSKIEJ
w JEDLICZU

7. Opinie Komisji Rady Miejskiej, data:

Wpłynęło dnia 05.06.2024

Liczba podpisów

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej
dla Gminy Jedlicze
na lata 2024-2028**

Spis treści

Podstawa prawna	3
Rozdział I Przemoc domowa w świetle prawa	5
1.1. Nowa definicja przemocy	5
1.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.....	6
1.3. Działalność grup diagnostyczno-pomocowych	7
1.4. Konsekwencje dla osób stosujących przemoc domową	8
Rozdział II Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	12
2.1. Rodzaje przemocy	12
Rozdział III Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Jedlicze	16
3.1. Analiza występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Jedlicze	16
3.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.....	17
3.3. Punkt Konsultacyjny dla osób doznających przemocy oraz rodzin z problemem alkoholowym	18
3.4. Działania profilaktyczne w placówkach oświatowych	18
3.5. Szkolenia dla pracowników służb.....	20
3.6. Przemoc na terenie Gminy Jedlicze w opinii dorosłych mieszkańców	20
3.7. Przemoc na terenie Gminy Jedlicze w opinii dzieci i młodzieży szkolnej	23
3.8. Zasoby lokalne umożliwiające przeciwdziałanie zjawiska przemocy domowej	27
3.9. Analiza SWOT.....	27
Rozdział IV Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze 2024-2028.....	29
4.1. Cel główny i cele szczegółowe Programu	29
4.2. Realizacja, monitoring i ewaluacja Programu	35

Podstawa prawna

Przemoc jest jedną z form dysfunkcji występujących w wielu współczesnych rodzinach. Przyjmując definicję Rady Europy, przemoc w rodzinie (inaczej przemoc domowa) określa się, jako „wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami, lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą miejsce zamieszkania, czy nie”¹.

Analizując statystyki dotyczące przemocy domowej zaobserwować można, iż problem ten dotyczy najczęściej kobiet i dzieci. Z uwagi na swoją złożoność zjawisko to wymaga podejścia interdyscyplinarnego oraz stałej i systematycznej współpracy instytucji oraz organizacji rządowych i pozarządowych zmierzającej do zmniejszenia skali jego występowania. Równie ważna jest ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej. Doświadczenie przemocy domowej w środowisku, które powinno kojarzyć się z bezpieczeństwem oraz godnymi warunkami bytowymi, niesie za sobą szczególnie dolegliwe konsekwencje.

Jednym z działań podejmowanych w celu przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomocy osobom doznającym tejże przemocy jest opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze został opracowany na lata 2024-2028. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania oraz cele programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ◆ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 2009 r., nr 114 poz. 946),
- ◆ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2024r., poz. 424),
- ◆ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2023 r., poz. 901 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 r., poz. 177 ze zm.),

¹ Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, Istanbul 2011.

- ◆ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 r., poz. 2151 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 r., poz. 40 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 r., poz. 1939 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 571),
- ◆ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 145),
- ◆ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 r., poz. 2809 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz.U. 2024 r., poz. 17 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2024 r., poz. 37 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2023 r., poz. 1550 ze zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. 2023 r., poz. 1304 ze zm.),
- ◆ Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 r., poz. 1232).

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze na lata 2024-2028 wpisuje się w cele i kierunki działań innych dokumentów strategicznych.

Rozdział I

Przemoc domowa w świetle prawa

1.1. Nowa definicja przemocy

Zjawisko przemocy jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zostały wprowadzone nowe definicje rozszerzające obszar przeciwdziałania przemocy. Przez pojęcie:

- 1) „Przemoc domowa” rozumie się jako *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*
 - a) *narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia*
 - b) *naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną*
 - c) *powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę*
 - d) *ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej*
 - e) *istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*
- 2) Osobie doznającej przemocy domowej – należy przez to rozumieć:
 - a) *małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
 - b) *wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,*
 - c) *rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,*
 - d) *osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
 - e) *osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
 - f) *osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
 - g) *osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,*

h) małoletniego

– wobec których jest stosowana przemoc domowa;

- 3) osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2;*
- 4) świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.”*

Przemoc może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc domowa przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

1.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

<Art. 9b. 1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3–5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;*
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;*
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;*
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;*
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;*
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;*
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;*

- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
 - 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
 - 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).
3. Zespół interdyscyplinarny przed złożeniem zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 10, może wystąpić do właściwego starosty o przesłanie informacji dotyczącej wypełniania przez osobę stosującą przemoc domową obowiązków zawartych w art. 4 ust. 6.
4. Wnioski grupy diagnostyczno-pomocowej, o których mowa w ust. 8 pkt 5 i 6, są dla zespołu interdyscyplinarnego wiążące.

1.3. Działalność grup diagnostyczno-pomocowych

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności (Art. 9b ust. 8 pkt. 1-10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej):

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;

- 7) *monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;*
- 8) *zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;*
- 9) *dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:*
 - a) *uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,*
 - b) *wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;*
- 10) *informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.*

1.4. Konsekwencje dla osób stosujących przemoc domową

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerza od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który obejmuje również:

- ◆ **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;
- ◆ **zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- ◆ **zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową** miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową i przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta przemocą domową uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego

mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową mogą być wydane przez:

- ◆ Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- ◆ sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- ◆ sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane.

Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- ◆ podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- ◆ w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
 - osobę dotkniętą przemocą domową lub
 - kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, którzy są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba dotknięta przemocą domową może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- ◆ zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub

- ❖ wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub
- ❖ zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, lub
- ❖ zakazu kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową, lub
- ❖ zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy.

Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba

dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- ♦ aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- ♦ ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- ♦ grzywny do 5000 złotych.

Ważnym krokiem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030. Rząd chce zwiększyć skuteczność pomocy i wsparcia osobom zagrożonym oraz doznającym przemocy domowej. Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.: podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej; rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej; podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej; zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej; zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej.

Zaproponowane działania w niniejszym Programie są zgodne z działaniami zawartymi w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

Rozdział II

Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

2.1. Rodzaje przemocy

Poniższa tabelka przedstawia rodzaje przemocy wraz z ich formami oraz skutkami przemocy:

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
PRZEMOC FIZYCZNA	<p>To forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.</p> <p>Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.</p>	<p>Bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.;</p>
PRZEMOC PSYCHICZNA	<p>To zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu.</p> <p>Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;</p>	<p>Zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą</p>

	<p>Przejawia się poprzez:</p> <p>wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.</p>	<p>posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.</p>
<p>PRZEMOC SEKSUALNA</p>	<p>Jest to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma; bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić.</p> <p>Przejawia się poprzez:</p> <p>gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała</p>	<p>Obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.</p>

	i krytyka zachowań seksualnych, itp.	
PRZEMOC EKONOMICZNA	<p>Jest to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby.</p> <p>Przejawia się poprzez: Okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp².</p>	<p>Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia.</p>
ZANIEDBANIE	<p>To ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.</p> <p>Przejawia się poprzez: nie dawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych</p>	<p>Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, zaburzenia w rozwoju, zaburzenia relacji społecznych, brak wykształcenia, różne powstałe choroby w wyniku nieleczenia dziecka, depresja,</p>

² <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/8-rodzaj-przemocy>

	potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.	
CYBEPRZEMOC	<p>To przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera.</p> <p>Przejawia się poprzez:</p> <p>agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów; zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych; włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników; szantażowanie; ujawnianie sekretów; wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie; celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci³.</p>	<p>obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności; trudności w nawiązywaniu kontaktów, izolowanie się; dzieci mogą wystąpić kłopoty z nauką, problemy psychologiczne, a także zdrowotne – bóle głowy, brzucha, problemy ze snem, depresja, próby samobójcze, samobójstwa⁴.</p>

³ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 8.

⁴ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 15.

Rozdział III

Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Jedlicze

3.1. Analiza występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Jedlicze

Diagnoza problemu przemocy w Gminie Jedlicze została oparta na danych pozyskanych z instytucji działających w gminie, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

„Niebieska Karta” jest narzędziem mającym na celu ułatwienie dostępu do pomocy oraz zwiększenie świadomości osób doznających przemocy domowej o dostępnych im środkach wsparcia. W Gminie Jedlicze na przestrzeni analizowanych lat 2021-2023 najczęściej procedurę „Niebieska Karta” wszczyniała Policja.

Gmina Jedlicze ma 14 931 mieszkańców, z czego 51,1% stanowią kobiety, a 48,9% mężczyźni. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 0,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podkarpackiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Na podstawie ujawnionych przypadków przemocy:

- ♦ 2021 r. – 22 Niebieskie Karty, zatem odsetek populacji rodzin zagrożonych Odsetek populacji rodzin zagrożonych przemocą domową na terenie gminy Jedlicze w 2021 r. można określić w przybliżeniu 0,14%,
- ♦ 2022 r. – 26 Niebieskich Kart, zatem odsetek populacji rodzin zagrożonych Odsetek populacji rodzin zagrożonych przemocą domową na terenie gminy Jedlicze w 2022 r. można określić w przybliżeniu 0,17%,
- ♦ 2023 r. – 26 Niebieskich Kart, zatem odsetek populacji rodzin zagrożonych Odsetek populacji rodzin zagrożonych przemocą domową na terenie gminy Jedlicze w 2023 r. można określić w przybliżeniu 0,17%.

Liczba założonych Niebieskich Kart	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Sporządzono ogółem, w tym przez następujące instytucje:	22	26	26
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	1	0	5
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	0	0
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	4	1
Policja	21	22	20
Inne instytucje i organizacje	0	0	0
Inne	0	0	0

3.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych dziedzin, którzy współpracują ze sobą w celu rozwiązania kompleksowych problemów lub zagadnień, korzystając z różnorodnych perspektyw i umiejętności. Ich praca opiera się na współdziałaniu i wymianie wiedzy, aby zapewnić kompleksowe podejście do rozwiązywania konkretnych problemów.

Na przestrzeni lat 2021 – 2023 Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Jedlicze udzielał informacji dotyczących możliwości rozwiązania problemu przemocy domowej, informował o instytucjach pomocowych, monitorował sytuacje w rodzinie, wspierał psychologicznie, psychiatrycznie, prawnie, socjalnie i poprzez pracę socjalną. Współpracował z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, komisariatem policji w Jedliczu, a także służbą zdrowia.

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową	0	0	2

W latach 2021 – 2023 dystrybuowano broszury i ulotki, zamieszczano informacje o instytucjach pomocowych na stronach internetowych GOPS Jedlicze i Gminy Jedlicze a także udzielano informacji telefonicznych i mailowych. Na stronie internetowej www.gopsjedlicze.pl w zakładce Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dostępne są informacje obejmujące:

- ♦ informacje o ośrodkach, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc dla osób pokrzywdzonych przestępstwem;
- ♦ rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa na terenie województwa podkarpackiego;
- ♦ rejestr placówek udzielających tymczasowego schronienia na terenie województwa podkarpackiego;
- ♦ wykaz ośrodków interwencji kryzysowej;
- ♦ wykaz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom / rodzinom dotkniętym przemocą domową;
- ♦ wykaz podmiotów realizujących programy oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- ♦ baza danych osób nadzorujących lub koordynujących na poziomie województwa realizację działań poszczególnych służb z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- ♦ wykaz punktów konsultacyjnych (PK), punktów interwencji kryzysowej (PIK) i in., udzielających pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą domową;

- ♦ wykaz Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej;
- ♦ wykaz podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Ponadto w siedzibie GOPS w Jedliczu, w Punkcie Konsultacyjnym w Jedliczu oraz w instytucjach działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dostępne są materiały profilaktyczne tj.: ulotki, broszury oraz plakaty dotyczące tematyki przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania skierowane do osób stosujących przemoc domową obejmowały:

- ♦ pouczenie o odpowiedzialności karnej za stosowanie przemocy domowej;
- ♦ motywowanie oraz kierowanie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- ♦ kierowanie osób z problemem alkoholowym do Punktu Konsultacyjnego dla osób doznających przemocy oraz rodzin z problemem alkoholowym w Jedliczu;
- ♦ kierowanie wniosków do Sądu Rodzinnego - Wydział III i Nieletnich w Krośnie oraz do Prokuratury Rejonowej w Krośnie.

3.3. Punkt Konsultacyjny dla osób doznających przemocy oraz rodzin z problemem alkoholowym

Punkt Konsultacyjny dla osób doznających przemocy oraz rodzin z problemem alkoholowym to miejsce, gdzie osoby dotknięte przemocą mogą uzyskać wsparcie, poradę i informacje na temat dostępnych rodzajów pomocy oraz swoich praw. Pracownik punktu zapewnia wsparcie emocjonalne, udziela porad prawnych i pomaga w ustaleniu dalszych kroków w sytuacji przemocy domowej. To bezpieczne i poufne miejsce, które służy osobom doznającym przemocy w znalezieniu pomocy i podjęciu działań na rzecz ich bezpieczeństwa.

Punkt Konsultacyjny	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba rodzin korzystająca z Punktu	21	26	23
Rodziny z problemem alkoholowym	21	26	23

3.4. Działania profilaktyczne w placówkach oświatowych

Szkoła, jako miejsce przeciwdziałania przemocy domowej odgrywa kluczową rolę w edukowaniu, świadomości i prewencji tego zjawiska. Oto kilka sposobów, jak szkoły mogą przeciwdziałać przemocy domowej:

Edukacja i świadomość: Szkoły mogą prowadzić programy edukacyjne, warsztaty i zajęcia poświęcone przeciwdziałaniu przemocy domowej, zwiększając świadomość uczniów na temat tego problemu, znaków ostrzegawczych i sposobów zgłaszania przemocy.

Wsparcie emocjonalne: Nauczyciele i personel szkoły mogą zapewnić wsparcie emocjonalne uczniom, którzy doświadczają przemocy domowej, dając im przestrzeń do rozmów, wsparcie psychologiczne i pomoc w uzyskaniu dostępu do zasobów zewnętrznych.

Zapewnienie bezpiecznego środowiska: Szkoły powinny być miejscem, gdzie uczniowie czują się bezpieczni i chronieni. Tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego może ograniczyć ryzyko występowania przemocy.

Współpraca z instytucjami zewnętrznymi: Szkoły mogą nawiązywać współpracę z instytucjami zewnętrznymi, takimi jak organizacje pozarządowe, centra wsparcia dla osób doświadczających przemocy oraz służby socjalne, aby zapewnić kompleksową pomoc uczniom doświadczającym przemocy domowej.

Szkolenia dla personelu: Szkolenia dla nauczycieli i personelu szkoły na temat rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy domowej mogą zwiększyć skuteczność działań wobec uczniów dotkniętych tym problemem.

Poprzez te działania, szkoły mogą odegrać istotną rolę w zapobieganiu przemocy domowej, wspierając uczniów, zwiększając świadomość społeczną i tworząc bezpieczne środowisko dla wszystkich uczniów.

Poniższe dane pochodzą ze szkół z terenu Gminy Jedlicze.

2021 r.:

- ♦ kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z agresją i przemocą – 30 osób;

2022 r.:

- ♦ „Przemoc werbalna – słowa też krzywdzą”

Ilość osób uczestniczących:

→ uczniów **60**

→ nauczycieli **3**

2023 r.:

- ♦ kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z agresją i przemocą – 30 osób;

3.5. Szkolenia dla pracowników służb

Szkolenia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu profesjonalnego i skutecznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz przeciwdziałaniu temu zjawisku. Takie szkolenia powinny obejmować szeroki zakres tematyczny, obejmujący świadomość o charakterystyce przemocy domowej, jej skutkach dla osób doznających przemocy domowej oraz społeczności, procedurach interwencji kryzysowej, prawach osób doznających przemocy domowej oraz technikach komunikacji z osobami dotkniętymi przemocą. Ponadto, ważne jest również zrozumienie kwestii kulturowych, społecznych przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

- ◆ 2021 szkolenia – 1
- ◆ 2022 szkolenia – 1
- ◆ 2023 szkolenia – 1

3.6. Przemoc na terenie Gminy Jedlicze w opinii dorosłych mieszkańców

Badania zostały przeprowadzone metodą **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to Program CORIGO rekomendowane przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

W badaniu wzięły udział 173 osoby, w tym 92% kobiet oraz 8% mężczyzn. Średnia wieku badanych wynosi 41 lat.

- ◆ 13% badanych wskazało, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej oraz 18% nie jest pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi;
- ◆ zjawisko przemocy domowej, w zamieszkiwanej przez respondentów miejscowości, jest rzadkie oraz bardzo rzadkie w opinii 85% z nich. 15% odpowiedzi wskazuje, że jest ono raczej częste;
- ◆ wśród badanej grupy osób 20% doświadczyło przemocy od członka swojej rodziny, a 18% z nich poprosiło o pomoc policję, GOPS, sąd, instytucje, Klub AA, księdza o poradę;
- ◆ w dalszej kolejności kwestionariusza badani zostali zapytani o rodzaj doświadczanej przemocy. Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiała się przemoc psychiczna (74%), następnie przemoc fizyczna (44%) i ekonomiczna (12%).

- ♦ 50% ankietowanych deklaruje, że to działo się wielokrotnie w przeszłości, ale teraz się już nie powtórzy, według 32% to był jednorazowy incydent, który się już nie powtórzył. Według 9% to działo się to wielokrotnie w przeszłości i są obawy, że się to pojawi oraz 9% to działo się wielokrotnie w przeszłości i wciąż się dzieje;
- ♦ w dalszej części ankiety badane były przekonania mieszkańców Gminy Jedlicze dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity. Łącznie 89%⁵ badanych zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy domowej jest alkohol. Łącznie 86%⁶ badanych mieszkańców Gminy Jedlicze uświadamia sobie, że przemoc może wystąpić w każdej rodzinie. 96%⁷ zgadza się ze stwierdzeniem, że osobą doznającą przemocy domowej może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna. Odpowiedzi „Zdecydowanie nieprawdziwe” i „Raczej nieprawdziwe” określają, że funkcjonujące wśród badanych przekonania na temat przemocy są budujące:
 - ♦ „Przemoc domowa to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać” (94%);
 - ♦ „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele „ofiary” (94%);
 - ♦ „Gdyby „ofiara” naprawdę cierpiała, odeszłaby od „sprawcy” (82%);
 - ♦ „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” (91%);
 - ♦ „Nie ma czegoś takiego, jak gwałt w małżeństwie” (90%).

Czy uważa Pan/Pani poniższe twierdzenia za prawdziwe?	Zdecydowanie prawdziwe	Raczej prawdziwe	Raczej nieprawdziwe	Zdecydowanie nieprawdziwe
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Przyczyną przemocy domowej jest alkohol	56%	33%	5%	6%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego	3%	11%	36%	50%
Osobą doznającą przemocy domowej może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna	70%	26%	1%	3%
Przemoc domowa to prywatna sprawa nikt nie powinien się wtrącać	2%	4%	19%	75%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele "ofiary"	2%	4%	13%	81%
Gdyby "ofiara" naprawdę cierpiała, odeszłaby od "sprawcy"	9%	9%	34%	48%

⁵ Suma odpowiedzi zdecydowanie prawdziwe oraz raczej prawdziwe

⁶ Suma odpowiedzi: raczej nieprawdziwe i zdecydowanie nieprawdziwe.

⁷ Suma odpowiedzi zdecydowanie prawdziwe oraz raczej prawdziwe

Nie ma czegoś takiego jak gwałt w małżeństwie	6%	4%	22%	68%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych	4%	5%	17%	74%

- ♦ zdaniem mieszkańców Gminy Jedlicze przyczyn agresji wobec członków rodziny należy poszukiwać kolejno w: nieumiejętności radzenia sobie z problemami (79%), stresie (66%), chorobie psychicznej (37%), braku posłuszeństwa dzieci (30%), złej sytuacji materialnej (27%), odmiennym zdaniu członków rodziny (23%) oraz braku pracy rodziców (20%). W odpowiedzi „inne” mieszkańcy wpisali: „alkohol”, „głupota rodzica”, „wpływ rówieśników”, „brak poświęcania dzieciom czasu”;
- ♦ 42% respondentów odpowiedziało, że (bardzo często lub czasami) zdarza się niepodejmowanie interwencji przez policję, mimo zgłoszenia. Przeważająca większość respondentów (łącznie 74%) odpowiadała też, że bardzo często lub czasami zdarza się wycofanie zgłoszenia przez osobę zgłaszającą. Na umarzanie spraw przez prokuraturę wskazało 60% badanych;

Jak często Pana/Pani zdaniem w przypadku przemocy domowej zdarza się:	<i>Bardzo często</i>	<i>Czasami</i>	<i>Raczej rzadko</i>	<i>Nigdy</i>
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Niepodejmowanie interwencji przez policję, mimo zgłoszenia	21%	21%	39%	19%
Wycofanie zgłoszenia przez osobę zgłaszającą	41%	33%	18%	8%
Umarzanie sprawy przez prokuraturę	27%	33%	28%	12%
Złe warunki i procedury przesłuchiwania poszkodowanych	32%	32%	23%	13%
Orzekanie zbyt łagodnych wyroków	50%	32%	11%	7%
Długotrwałe dochodzenie i postępowanie sądowe	61%	19%	11%	9%

- ♦ jeżeli chodzi o przeciwdziałanie przemocy domowej, to mieszkańcy wskazywali, że najskuteczniejszymi działaniami są: zaostrenie kar dla osób stosujących przemoc domową (77%), edukacja społeczeństwa (64%), zwiększenie niezależności finansowej kobiet (32%), poprawa sytuacji materialnej rodzin (29%). Wśród odpowiedzi „inne” mieszkańcy wpisali: „hotele dla uciekinierów”, „większa pomoc ofiarom - w znalezieniu mieszkania zastępczego, uniezależnieniu się od sprawcy przemocy”, „bliskość i czas na rozmowy i wspólnie spędzony czas”, „pomoc psychologiczna”, „powszechny dostęp do specjalistów-psychologów”, „lepsza i szybsza pomoc ofiarom”.

- ♦ respondenci otrzymali propozycje sześciu stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, z którymi mogli się zgodzić bądź też nie. Stwierdzenie „Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa” spotkało się ze stanowczą dezaprobatą – łącznie 89% mieszkańców nie zgodziło się z takim stwierdzeniem. Łącznie 96% badanych zdecydowanie nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości. 74% badanych zgadza się, aby kary fizyczne były zakazane prawem. Kolejne twierdzenie: „Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” spotkało się z negacją 92% respondentów. Respondenci nie zgadzają się również ze stwierdzeniem, że łagodne kary fizyczne nie są przemocą domową – 82%. Według respondentów bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców – łącznie 78%.

Czy zgadza się Pan/Pani z poniższymi twierdzeniami dotyczącymi wychowania dzieci?	<i>Zdecydowanie zgadzam się</i>	<i>Raczej zgadzam się</i>	<i>Raczej nie zgadzam się</i>	<i>Zdecydowanie nie zgadzam się</i>
	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>
Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa.	4%	7%	38%	51%
Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek.	4%	4%	20%	72%
Stosowanie kar fizycznych powinno być zakazane prawem.	49%	25%	16%	10%
Kary fizyczne hartują dziecko i pozwalają mu lepiej radzić sobie w przyszłości.	2%	2%	27%	69%
Łagodne kary fizyczne nie są przemocą domową.	8%	10%	33%	49%
Bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców.	52%	26%	10%	12%

3.7. Przemoc na terenie Gminy Jedlicze w opinii dzieci i młodzieży szkolnej

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwala na efektywne

badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, że na wszystkie pytania została udzielona odpowiedź.

W badaniu mieli możliwość wzięcia udziału uczniowie ze Szkół Podstawowych z terenu Gminy Jedlicze. W badaniu wzięło udział 262 uczniów z terenu Gminy Jedlicze. 64% badanych stanowili uczniowie klas od 4 do 6, a 36% stanowili uczniowie klas 7-8 szkoły podstawowej.

- ◆ uczniowie w przeważającej części czują się w swojej klasie dobrze, lub raczej dobrze: 91%. Nie należy jednak bagatelizować faktu, że 9% uczniów przeciwne określa swoje odczucia;
- ◆ większość uczniów Gminy Jedlicze deklaruje bardzo dobre lub raczej dobre relacje z rodzicami/opiekunami: łącznie 93%;
- ◆ łącznie 81% uczniów Gminy Jedlicze chciałoby podzielić się swoimi wątpliwościami w kwestii przeżywanego problemu z rodzicami;
- ◆ 89% uczniów określa swoje relacje z nauczycielami jako bardzo dobre lub raczej dobre;
- ◆ 12% uczniów potwierdza, iż zna osoby, które doświadczają przemocy domowej, 33% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak;
- ◆ 89% uczniów nie doświadczyło przemocy domowej. 97% czuje się bezpiecznie w swoim domu;
- ◆ w kwestii rodzaju przemocy doświadczanej przez uczniów w swoich domach najczęściej wskazywali na przemoc psychiczną (10%), fizyczną (9%), ekonomiczną (3%), zaniedbanie (1%);
- ◆ badani uczniowie Gminy Jedlicze doświadczają w szkole przemocy psychicznej (47%) i fizycznej (39%). Wśród odpowiedzi „inne” znalazły się wypowiedzi uczniów: „śmianie się z innej osoby”, „każda”, „żadna”, „odgadywanie lub wyśmiewanie”, „wyzywanie, straszenie”, „cyberprzemoc”, „przezywanie”, „nie wiem”;
- ◆ 34% uczniów wskazuje, iż codziennie zdarza się obgadywanie za plecami, 30% wskazuje na wyśmiewanie kogoś, przezywanie oraz 14% ankietowanych na unikanie, ignorowanie, wykluczanie z grupy;

Jak często poniższe sytuacje zdarzają się w Twojej szkole?	<i>Codziennie</i>	<i>Kilka razy w tygodniu</i>	<i>Kilka razy w miesiącu</i>	<i>Kilka razy w roku</i>	<i>Nigdy</i>
	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>
Wyśmiewanie kogoś, przezywanie	30%	33%	20%	11%	6%

Obgadywanie za plecami	34%	29%	18%	11%	8%
Unikanie, ignorowanie, wykluczanie z grupy	14%	28%	18%	22%	18%
Groźenie komuś, szantażowanie	5%	8%	11%	26%	50%
Kopanie, bicie	17%	16%	17%	25%	25%
Zabieranie pieniędzy lub rzeczy	6%	8%	12%	22%	52%
Wandalizm – niszczenie rzeczy uczniów lub rzeczy należących do szkoły	7%	10%	16%	30%	37%

- ♦ większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie, łącznie 80%;
- ♦ 25% uczniów przyznało, że niezupełnie czują się w swojej szkole bezpiecznie, ponieważ są uczniowie, których się boją;
- ♦ z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że w szkołach obecny jest zwyczaj „chrztu” uczniów – przyznaje to 11% uczniów, 57% tego nie wie;
- ♦ 26% deklaruje, że nigdy nie zdarzyło się, aby zostali kopnięci, przezwani, czy żeby ktoś ich uderzył. Przeciwnego zdania jest 74% ankietowanych (13% wskazuje na codzienne takie sytuacje, 17% wskazuje na kilka razy w tygodniu, 17% kilka razy w miesiącu oraz 27% kilka razy w roku);
- ♦ okazuje się, że do aktów przemocy w szkole dochodzi zdecydowanie najczęściej w trakcie przerw (71%), po lekcjach (14%), podczas lekcji (6%), przed lekcjami (1%). Wśród 8% odpowiedzi są: „na przerwie”, „ciężko stwierdzić, w różnych sytuacjach”, „na przerwie, na wf i czasami na lekcjach”;
- ♦ uczniów zapytano również o to, jakie są powody tego, że ich rówieśnicy zachowują się agresywnie. 42% uczniów uważa, że rówieśnicy lubią poniżać innych, 37% uczniów uważa, że rówieśnicy są źle wychowani przez rodziców, 37% uważa, że nie ponoszą żadnych konsekwencji, 37% uczniów uważa, że rówieśnicy chcą mieć respekt. 36% uważa, że uczniowie nie wiedzą, że mogą sprawić komuś przykrość oraz 23% wskazuje na osiągnięcie określonych celów. W odpowiedzi „inne” uczniowie wpisali: „nie wiem”, „bo chcą się popisać”, „chcą być popularni w szkole”, „bo są zazdrośni”, „żeby się pośmiać”, „bo chcą przypodobać się rówieśnikom”, „dla zaimponowania innym lub po prostu osobom ze starszych klas”, „chcą się dowartościować i popisać się przed innymi”.
- ♦ 76% uczniów ma w szkole bliską osobę, której może się zwierzyć, jeśli będzie miało przykre doświadczenia;

Poniżej prezentowane są odpowiedzi uczniów na temat reakcji ich rówieśników na sytuację, kiedy staliby się oni świadkami bójki na szkolnym korytarzu. Niepokojące jest, że 56% ankietowanych zadeklarowało przyglądanie się bójce, dopingowanie i nagrywanie zdarzenia telefonem, a 12% udawałoby, że nie widzi;

Młodzi ankietowani zostali zapytani także o to, czy w przypadku doświadczania przemocy, komuś by o tym powiedzieli. 31% na pierwszym miejscu wskazało na rodziców/opiekunów, następnie 26% na wychowawcę oraz 19% na przyjaciela. 10% uczniów nie powiedziałoby o tym nikomu. W możliwości „inne” uczniowie wpisali: „nikomu”, „osobie zaufanej”, „wychowawcy, rodzicowi lub przyjacielowi”, „przyjacielowi/ rodzicom/ niektórym nauczycielom”, „nie wiem”;

- ❖ 62% uczniów uważa, że problem przemocy w szkole można rozwiązać poprzez sprawiedliwe karanie winnych. 42% uczniów twierdzi, że można byłoby to rozwiązać poprzez spotkania z psychologiem lub pedagogiem. 32% badanych wskazuje na realizowanie zajęć sportowych, podczas których uczniowie mogliby rozładować emocje. 31% uważa, że powinno się wyrzucać ze szkoły agresywnych uczniów. 23% uważa, że należałoby zainstalować kamery na korytarzach oraz 19% wskazuje na nieodpowiadanie na zaczepki;
- ❖ łącznie 21%⁸ uczniów doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”;
- ❖ uczniowie otrzymywali wiadomości z obelgami (31%⁹) oraz zdarzało się, że udostępniano ich korespondencję osobom trzecim (42%¹⁰).

Czy Ty lub ktoś z Twojej szkoły zetknął się z wymienionymi zachowaniami w Internecie?	<i>Bardzo często</i>	<i>Czasami</i>	<i>Raczej rzadko</i>	<i>Nigdy</i>
	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>
Udostępnienie mojej prywatnej wiadomości innej osobie	21%	21%	23%	35%
Podszywanie się pode mnie w Internecie lub inne osoby ze szkoły	5%	8%	15%	72%

⁸ Łączna suma wypowiedzi bardzo często i czasami

⁹ Łączna suma wypowiedzi bardzo często i czasami

¹⁰ Łączna suma wypowiedzi bardzo często i czasami

Włamanie na konto np. w serwisie społecznościowym	5%	6%	15%	74%
Otrzymywanie wiadomości z groźbami lub szantażem	4%	11%	21%	64%
Otrzymywanie wiadomości z wyzwiskami, obelgami	9%	22%	29%	40%
Publikowanie w Internecie filmików/zdjęć, które ośmieszają mnie lub inne osoby ze szkoły. Otrzymywanie złośliwych komentarzy („hejt”)	8%	13%	30%	49%

3.8. Zasoby lokalne umożliwiające przeciwdziałanie zjawiska przemocy domowej

Grupy, instytucje oraz organizacje funkcjonujące na terenie gminy lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz osób doznających przemocy domowej oraz sprawców przemocy domowej należy zaliczyć do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej. Wśród tych, które udzielają wsparcia mieszkańcom Gminy Jedlicze znajdują się przede wszystkim:

- ❖ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedliczu;
- ❖ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedliczu;
- ❖ Zespół Interdyscyplinarny;
- ❖ Placówki oświaty (przedszkola, szkoły, świetlice opiekuńczo-wychowawcze),
- ❖ Komisariat Policji w Jedliczu.

3.9. Analiza SWOT

Występowanie problemu przemocy domowej oraz analiza potrzeb i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy wynikające z dotychczasowego doświadczenia umożliwiają sporządzenie analizy SWOT, która określi mocne i słabe strony a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Jedlicze.

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

- ♦ zaangażowanie i współpraca wielu podmiotów w bieżące diagnozowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą domową
- ♦ diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- ♦ współpraca różnych instytucji, organizacji przy przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ♦ spora część uczniów deklaruje, że ma w szkole bliską osobę, której może się zwierzyć, jeśli będzie miało przykre doświadczenie bądź porozmawiać z nią o przeżywanym problemie;
- ♦ uczniowie w przeważającej części czują się w swojej klasie dobrze, lub raczej dobrze: 91%;
- ♦ większość uczniów Gminy Jedlicze deklaruje bardzo dobre lub raczej dobre relacje z rodzicami/opiekunami: łącznie 93%.

- ♦ obciążenie emocjonalne osób pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia wypalenia zawodowego,
- ♦ w szkołach problem przemocy rówieśniczej jest zauważalny,
- ♦ łącznie 21%¹¹ uczniów doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”;
- ♦ 25% uczniów przyznało, że niezupełnie czują się w swojej szkole bezpiecznie, ponieważ są uczniowie, których się boją;
- ♦ 74% ankietowanych uczniów deklaruje, że zdarzyło się, aby zostali kopnięci, przewzani, czy żeby ktoś ich uderzył (13% wskazuje na codzienne takie sytuacje, 17% wskazuje na kilka razy w tygodniu, 17% kilka razy w miesiącu oraz 27% kilka razy w roku).

SZANSE

- ♦ wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemów związanych z przemocą,
- ♦ możliwość wsparcia przez organizacje pozarządowe,
- ♦ możliwość korzystania z programów z zakresu pomocy społecznej współfinansowanych ze środków rządowych i unijnych,
- ♦ wspieranie oferty sportowej i kulturalnej dla mieszkańców,

ZAGROŻENIA

- ♦ niekorzystne wzorce zachowań (agresja, przemoc, uzależnienia), które mogą płynąć z nowoczesnych mediów,
- ♦ powielanie przez osoby badane zachowań osób, które stosują przemoc psychiczną, a także i fizyczną,
- ♦ bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów.
- ♦ niereagowanie, nie zgłaszanie pomocy mieszkańcom doświadczającym przemoc

¹¹ Łączna suma wypowiedzi bardzo często i czasami

<ul style="list-style-type: none"> ♦ pomaganie w rozwoju pasji dzieci i młodzieży, ♦ zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Jedlicze na temat rodzajów przemocy, związanych też z nimi skutków i konsekwencji ich występowania, ♦ zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Jedlicze na temat instytucji, miejsc, do których mogą zgłosić się po pomoc w sytuacji bycia osobą doznającą przemocy czy świadkiem przemocy. 	domową np. widoczną u sąsiadów, rodziny. Społeczne „przyzwolenie” na zjawisko przemocy
--	--

Rozdział IV

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze 2024-2028

4.1. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze na lata 2024-2028 jest:

Rozwój skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zapewnienie profesjonalnej pomocy i ochrony osób doznających przemocy domowej oraz zwiększenie oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Będzie to możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

Cele	Kierunki działań	Wskaźniki
Pomoc osobom dotkniętym przemocą domową	<ul style="list-style-type: none"> ♦ zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy oraz udzielającymi im wsparcia; ♦ zwiększenie dostępności poradnictwa psychologicznego i prawnego dla osób doznających przemocy domowej, ♦ udzielanie pomocy finansowej oraz rzeczowej ♦ udzielanie ochrony osobom dotkniętym przemocą domową w trakcie postępowania karnego poprzez tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwanie dzieci i dorosłych osób dotkniętych przemocą domową, ♦ podnoszenie świadomości osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw (poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, jak również udostępnienie informacji na 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba osób dotkniętych przemocą, ♦ liczba udzielonej pomocy finansowej, rzeczowej, ♦ liczba udzielonego schronienia osobom doznającym przemocy domowej, ♦ liczba oraz rodzaj rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych,

	stronie GOPS, Urzędu Gminny),	
Skuteczne oddziaływania skierowane do osób stosujących przemoc domową	<ul style="list-style-type: none"> ◆ monitorowanie sytuacji rodzin, w których występuje przemoc domowa, ◆ interweniowanie, reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej, ◆ motywowanie osób stosujących przemoc domową do podjęcia działań na rzecz zatrzymania przemocy, ◆ stosowanie procedury „Niebieska Karta”, ◆ kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych, ◆ informowanie osób stosujących przemoc domową o odpowiedzialności za wykroczenie, w sytuacji niestosowania się jej do skierowania udziału w programie, ◆ podnoszenie świadomości osób stosujących przemoc 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ liczba osób stosujących przemoc domową, którym zaproponowano udział w programach korekcyjno-edukacyjnych, programach psychologiczno-terapeutycznych, ◆ liczba sporządzonych NK, liczba rodzin objętych NK, ◆ liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy domowej, ◆ liczba osób stosujących przemoc domową, które podjęły leczenie odwykowe, ◆ liczba nakazów powstrzymania się osoby stosującej przemoc od kontaktów z osobą doznającą przemocy, ◆ liczba nakazów opuszczenia lokalu przez osoby stosujące przemoc, ◆ liczba przesłuchanych dzieci i dorosłych, ◆ liczba osób stosujących przemoc domową

	<p>domową w zakresie negatywnych konsekwencji prawnych, społecznych oraz zdrowotnych jej stosowania,</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” dla osób stosujących przemoc domową, ♦ opracowanie i realizowanie programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny. 	<p>objętych procedurą „Niebieskie Karty”,</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających, realizowanych w gminach i powiatach, ♦ liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową.
<p>Działalność profilaktyczna i edukacyjna wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej, cyberprzemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ♦ organizowanie warsztatów, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie ze stresem; radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, ♦ organizowanie warsztatów, programów profilaktycznych z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, (łącznie 30% 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej, informacyjnej i szkoleniowej, ♦ liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach, warsztatach profilaktycznych, ♦ liczba oraz rodzaj rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych,

	<p>uczniów SP 4-6; 58% uczniów klas SP 7-8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez „hejtowaniem”),</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację akcji lokalnych lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, ◆ rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród społeczności lokalnej; ◆ rozpowszechnianie informacji o placówkach pomocowych oraz programach profilaktycznych realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ liczba przeprowadzonych lokalnych oraz ogólnopolskich kampanii społecznych, ◆ liczba zorganizowanych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz rodzin, ◆ liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach, warsztatach, ◆ liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów dla nauczycieli,
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania nieagresywne, a także wzmacniających więzi rodzinne, ♦ organizowanie dla nauczycieli szkoleń i warsztatów dotyczących przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym, a także poznania specyfiki zjawiska cyberprzemocy, 	
Skuteczna współpraca służb na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ♦ diagnozowanie zjawiska przemocy domowej, ♦ monitorowanie zjawiska przemocy domowej, ♦ systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową, ♦ zapewnienie wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową oraz z osobami stosującymi przemoc, 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba działań edukacyjnych skierowanych do osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ♦ liczba przeszkolonych osób, ♦ liczba organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ♦ liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę, ♦ sprawozdanie z Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób

		Doznających Przemocy Domowej,
--	--	----------------------------------

4.2. Realizacja, monitoring i ewaluacja Programu

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Jedlicze na lata 2024-2028 mają charakter ciągły i są skierowane dla:

- ◆ mieszkańców gminy, w tym dla osób zagrożonych przemocą domową,
- ◆ osób stosujących przemoc domową,
- ◆ osób doznających przemocy domowej,
- ◆ świadków przemocy domowej,
- ◆ osób/ instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Burmistrz Gminy Jedlicze, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe.

Natomiast parterami w realizacji działań są: placówki służby zdrowia, specjaliści z różnych instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, inne ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, kościół i społeczność lokalna.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację programu nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania. Należy założyć, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji Programu będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy domowej i przedstawia je Burmistrzowi Gminy Jedlicze do dnia 30 czerwca każdego następnego roku.

Pogram stanowi dokument otwarty. Wobec tego, można go modyfikować wraz ze zmieniającymi się potrzebami, przepisami prawnymi oraz środkami finansowymi.